

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/136/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414010467
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4414010467.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a sudcov JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci odsúdeného E. Z., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 06.11.2014, sp. zn. 2Nt/23/2014, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. decembra 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, sťažnosť odsúdeného E. Z., narodeného XX.XX.XXXX,

z a m i e t a,

pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného E. Z. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej menovaným súdom pod sp. zn. 3T/115/2011, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Uvedeným návrhom sa odsúdený domáhal zmiernenia mu právoplatne uloženého (súhrnného) trestu odňatia slobody vo výmere 25 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom menovaného súdu z 02.02.2012 sp. zn. 3T/115/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 03.04.2012, č.k. 1To/28/2012-345. Argumentačne návrh oprel o nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL.ÚS 106/2011 (č. 428/2012 Z.z.) účinného 21. decembra 2012 (ďalej tiež „nálež ústavného súdu“), ktorým ústavný súd vyslovil za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky časť ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného poriadku, upravujúceho tzv. aperačnú zásadu, spôsobom vo všeobecnosti priaznivejším pre obvinených, ktorým sa má v trestnom konaní ukladať trest pri jej aplikácii tým, že sprísnenie trestnej sadzby odňatia slobody sa vykoná len úpravou -zvýšením jej hornej hranice (a nie aj zvýšením jej dolnej hranice).

Súd I. stupňa zamietnutie tohto návrhu odôvodnil tým, že odsúdenému síce bol uložený trest odňatia slobody s použitím § 41 odsek 2 Trestného zákona, ustanovenia ktorého časť prvej vety za bodkočiarkou stratilo účinnosť v dôsledku nález ústavného súdu, avšak odsúdenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov obligatórnym postupom podľa § 47 odsek 2 Trestného zákona, tj. podľa tzv. „zásady trikrát a dost“, a teda mimo rámca trestnej sadzby odňatia slobody upravenej podľa v tom čase účinného § 41 odsek 2 Trestného zákona (162 mesiacov a 1 deň až 20 rokov). Súd tak pri ukladaní trestu odsúdenému vôbec nevyužil trestnú sadzbu upravenú podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21.12.2012, ale obligatórne postupoval podľa zásad uvedených v § 47 odsek 2 Trestného zákona a uložil odsúdenému trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, z čoho je zrejmé, že ústavne nesúladne účinky ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21.12.2012 v posudzovanej veci na výmeru trestu uloženého odsúdenému nemali vôbec žiadny dopad. Na uloženie

trestu odňatia slobody v rovnakej výmere podľa § 47 odsek 2 Trestného zákona by boli u odsúdeného splnené podmienky aj vtedy, ak by mu nebol ukladaný súhrnný trest podľa § 42 odsek 1 a § 41 odsek 2 Trestného zákona.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť odsúdený, ktorú následne sám písomne odôvodnil, poukazujúc na vyššie citovaný nález ústavného súdu, s ním súvisiace zákonné ustanovenia § 41b odsek 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, § 394 odsek 1 Trestného poriadku, ako aj stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.11.2013, č. Tpj 44/2013, majú za to, že nakoľko mu bol trest v posudzovanej trestnej veci ukladaný podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona v čase pred účinnosťou citovaného nálezu ústavného súdu, táto skutočnosť je dôvodom na uloženie mu trestu v nižšej výmere a je povinnosťou súdu „ex lege“ obnovu konania v tejto trestnej veci povoliť. Navrhol preto, aby „nadriadený súd jeho návrhu na povolenie obnovy konania vyhovel a napadnuté rozhodnutie súdu I. stupňa v časti výroku o treste zrušil“.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, účinným 21. decembra 2012, vyslovil, že v § 41 odsek 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s článkom 1 odsek 1 ústavy.

Podľa § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii ústavného súdu“) ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť v zmysle čl. 125 Ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa Trestného poriadku.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo (okrem iného aj) právoplatným rozsudkom, sa povolí ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z relevantného spisového materiálu vyplýva, že odsúdený bol v pôvodnom konaní v posudzovanej trestnej veci právoplatne uznaný za vinného zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 odsek 1, 2 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona, a súčasne s poukazom na ustanovenie § 47 odsek 2 Trestného zákona.

Za to mu bol podľa § 199 odsek 2 Trestného zákona, § 42 odsek 1, § 41 odsek 2, § 38 odsek 7 a § 47 odsek 2 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Nové Zámky z 12. 08. 2010, sp. zn. 0T/28/2010 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 47 odsek 2 Trestného zákona ak súd odsudzuje za niektorý z dokonaných trestných činov v tomto ustanovení taxatívne vymedzených páchatel'a, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. a) a b); inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

Ako vyplýva z odsudzujúcich rozhodnutí (súdov oboch stupňov) odsúdenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov podľa citovaného zákonného ustanovenia (upravujúceho tzv. zásadu 3-krát a dost') s ohľadom na to, že v minulosti bol odsúdený

- rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 09.11.2006, sp. zn. 3T/68/2006, právoplatným 25. 11. 2006, za zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, 2 písmeno a/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal 24. 04. 2010,

- rozsudkom Okresného súdu Trnava z 27.01.1988, sp. zn. 5T/816/87, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. 03. 1988, sp. zn. 2To/157/1988, za pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 odsek 1 k § 222 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorého sa dopustil ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 písmeno a/ citovaného Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do III. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý vykonal 02. 06. 2000, a

- rozsudkom Okresného súdu Trnava z 23.08.1982, sp. zn. 2T/522/1982, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 04. 11. 1982, sp. zn. 6To/605/1982, za pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 odsek 1 k § 222 odsek 1 Trestného zákona (č. 140/1961 Zb.), za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 1 mesiaca so zaradením na výkon trestu do III. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý vykonal 02. 02. 1996.

Nadriadený súd poukazuje na to, že ustanovenie § 47 odsek 2 Trestného zákona upravuje osobitný režim ukladania trestov páchatelom v ňom vymedzených trestných činov, recidivujúcim spôsobom uvedeným v tomto zákonnom ustanovení. Citované ustanovenie je osobitným ustanovením (lex specialis) vo vzťahu k iným ustanoveniam Trestného zákona obsiahnutým či už v jeho všeobecnej alebo osobitnej časti, t.j. aplikácie majúcej pred nimi prednosť pri ukladaní trestu.

Teda ak sú splnené podmienky na uloženie trestu uvedené v § 47 odsek 2 Trestného zákona, páchatelovi sa trest ukladá podľa tohto zákonného ustanovenia, bez ohľadu na to, že súčasne sú splnené podmienky na uloženie mu úhrnného alebo súhrnného trestu podľa § 41 odsek 2 alebo 42 odsek 1 Trestného zákona. Tieto zákonné ustanovenia je nevyhnutné formálne citovať vo výroku o treste, aby bolo zrejmé, že ukladaný trest je úhrnný alebo súhrnný, čím sa však reálne nemení postavenie páchatela, ktorému je na mieste uložiť trest vo výmere 25 rokov odňatia slobody, resp. ak sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa, trest v nižšej výmere, nie však kratší ako 20 rokov odňatia slobody alebo za splnenia podmienok uvedených v § 47 odsek 1 písmeno a/, b/ trest odňatia slobody na doživotie.

Aplikácia ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákona upravujúca tzv. asperačnú zásadu je v takom prípade pri ukladaní trestu výlučne formálna, nemajúca reálny dopad na výmeru do úvahy prichádzajúceho trestu odňatia slobody, čím sa z hľadiska do úvahy pripadajúceho trestu postavenie páchatela trestného činu nemení, keďže trest sa mu ukladá podľa kritérií uvedených v § 47 odsek 2 Trestného zákona a nie podľa kritérií uvedených v § 41 odsek 2 Trestného zákona.

Za týchto okolností, keď pre výmeru trestu sú určujúce kritériá upravené v § 47 odsek 2 Trestného zákona a podľa tohto ustanovenia bol páchatelovi trest uložený, a teda reálne nedošlo k jeho sprísneniu podľa tzv. asperačnej zásady, neexistuje dôvod pre povolenie obnovy konania v prospech odsúdeného vo výroku o treste s poukazom na nález ústavného súdu z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, § 41b odsek 1 zákona o organizácii ústavného súdu a § 394 odsek 1 Trestného poriadku.

Súd I. stupňa preto správne rozhodol ak návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania v posudzovanej trestnej veci zamietol.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, spravujúc sa vyššie rozvedenými úvahami, Krajský súd v Nitre sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.